

nání obžalovaného pod skutkovou podstatu přečinu pletich není ovšem na závadu, že byl k nákupu a prodeji dobytka oprávněn. V § 11 čís. 4 zákona o trestání válečné lichvy, se mezi živnostníkem a neživnostníkem nijak nerozeznává. Také oprávněný živnostník jedná pletichářsky, vykonává-li živnost v konkrétním případě proti zákonným nebo jiným úředním předpisům nebo zákazům, a počíná-li si takto způsobem, vybočujícím z mezí řádného a solidního provozování živnosti. Zmateční stížnosti nelze však přisvědčiti, pokud spatřuje okolnost, dodávající počínání obžalovaného ráz pletich, v tom, že tažnou krávu prodal tento obžalovaný Eduard E. řezníkovi jako kus jatečný, a že dále obžalovaný onu užitkovou krávu, jím za 7800 K koupenou, krátce na to směnil za jinou krávu tažnou, kterou opět již za dva až tři dny po směně dále prodal. Nálezací soud správně nepodřadil zjištěné jednání obžalovaného pod pojem pletich dle § 11 čís. 4 lichevního zákona, neboť činnost obžalovaného nevymyká se nijak z mezí řádného obchodování, neboť jest úkazem, mezi rolníky obvyklým, že rolník dobytče chovné zamění za dobytče tažné, a že toto zase, nehodí-li se mu z příčiny té neb oné, nebo rozhodne-li se zase jinak, dále prodá. V tom samo o sobě jednání pletichářské nelze spatřovati, tím méně v tomto případě, když jest zjištěno, že si krávu obžalovaný koupil, pokud se týče směnou opatřil původně pro sebe a ji Janu G-ovi bez veškerého zisku prodal. Není ovšem nezbytným pojmovým znakem pletich ani snaha po zisku ani skutečnost, že zisku nebylo dosaženo, přece však není okolnost ta pro posuzování, zdali obžalovaný nekalým způsobem si počínal, bez významu. Že Eduardu E-ovi bylo známo, že G. kupuje od něho krávu k výseku, rozsudek nezjišťuje, a zmateční stížnost také nedostatek tohoto zjištění nevytýká, nedovolávajíc se vůbec žádného formálního důvodu zmatečnosti. Ostatně, i kdyby tomu tak bylo, nečinilo by vědomí to prodej G-ovi pletichářským, nereelním nebo nekalým.

Čís. 883.

Zavdala-li obžaloba pro trestný čin soukromožalobní podnět též ku stíhání veřejným obžalobcem, jest soukromý obžalobce povinen nahraditi sprostěnému obžalovanému útraty, vzešlé stíháním pro čin veřejnožalobní pouze tehdy, učinil-li udání vědomě křivě.

(Rozh. ze dne 8. června 1922, Kr II 357/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského jako odvolacího soudu v Olomouci ze dne 4. srpna 1921 porušen byl zákon v ustanoveních § 390 tr. ř.

Důvody:

Firma Artur H. a spol. podala na městskou radu v P. stížnost do jednání bytové komise, jejíž obsahem cítil se advokát Dr. František Z. uražen a učinil proto dne 26. března 1920 trestní oznámení, žádaje za potrestání pisatele jménem vlastním i jako předseda bytové komise a za zastoupení

veřejným žalobcem, protože uražen byl úřad. Dodatečně byl jako obžalovaný označen Mořic H. K hlavnímu líčení předvolán byl Dr. Z. jako soukromý obžalobce, veřejný obžalobce písemného návrhu na potrestání neučinil, účastnil se však dle obsahu jednacíh protokolů jednání a po skončení řízení průvodního učinil návrh na použití zákona, k němuž se zástupce soukromého žalobce a účastníka Dra Z-a připojil. Rozsudkem okresního soudu v P. ze dne 15. ledna odsouzen byl Mořic H. pro přestupek proti bezpečnosti cti dle § 488 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z r. 1863, jehož se dopustil »urážkou bytové komise s předsedou Drem Z-em«, avšak rozsudek ten byl k odvolání žalovaného rozsudkem krajského soudu jako odvolacího soudu ze dne 3. února 1921 za účelem doplnění řízení zrušen, načež byl pak Mořic H. pro týž přestupek opětně rozsudkem okresního soudu v P. ze dne 28. května 1921 odsouzen. K odvolání Mořice H-a byl pak rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Olomouci ze dne 4. srpna 1921 rozsudek prvního soudu změněn, a obžalovaný dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby sprostěn. Usnesením téhož krajského soudu v Olomouci ze dne 4. srpna 1921 byla pak soukromému žalobci Dru Z-ovi dle § 390 tr. ř. uložena náhrada všech následkem jeho zakročení vzniklých útrat, jmenovitě útrat zastupování obžalovaného v první i druhé stolici penízem 1329 K 65 h. Usnesením posléz uvedeným porušen byl zákon. Dle § 390 tr. ř. hradí útraty trestního řízení, jež skončilo jiným způsobem než nálezem odsuzujícím, z pravidla stát. Pokud však trestní řízení zavedeno bylo k žádosti soukromého obžalobce nebo dle § 48 tr. ř. toliko k návrhu soukromého účastníka, má se jím uložit náhrada všech jejich zakročením vzniklých útrat. Dr. Z., učiniv trestní oznámení, v němž označil sebe též za soukromého obžalobce, dal tím nepokrytě na jevo, že, snaže se přivodit případné stíhání pro urážku úřadu, uplatňuje též své žalobní právo soukromé. Dlužno výslovně připustiti, že s urážkou úřadu spojena býti může i urážka jednotlivých osob a že tedy se zavedeným stíháním oficielním sbíhati se může stíhání soukromé, takže ono toto nevylučuje. Skončí-li se však řízení sprostujícím rozsudkem, nenese všechny útraty výhradně podlehnuvší soukromý obžalobce, nýbrž ve smyslu citovaného ustanovení § 390 tr. ř. nahraditi jest mu pouze útraty, jež vzešly jeho zakročením. Zákonné toto ustanovení cituje ovšem též shora uvedené usnesení, neříká se jím však, nýbrž současně ukládá Dru Z-ovi náhradu 1329 K 65 h jako útrat zastupování obžalovaného v první a druhé stolici, t. j. tedy všech útrat, které Mořici H-ovi vůbec vznikly. Odvolací soud přehlíží, že zakročením soukromého obžalobce Dra Z-a nevzešly Mořici H-ovi mimo případné kolky žádné jiné útraty, jež by nevznikly současným stíháním veřejného obžalobce, a proto nelze o těchto útratách tvrditi, že vznikly jen zakročením soukromého obžalobce, třeba že k nim původní trestní oznámení Dra Z-a dalo podnět. Trestním svým oznámením vykonával týž pouze právo z ustanovení § 86 tr. ř. plynoucí a jen v tom případě, kdyby je byl učinil vědomě křivě, bylo mu dle posledního odstavce § 390 tr. ř. uložiti náhradu všech vzešlých útrat, ale takové vědomě křivé trestní oznámení nebylo ani rozsudkem odvolací stolice ani posléz uvedeným usnesením zjištěno.